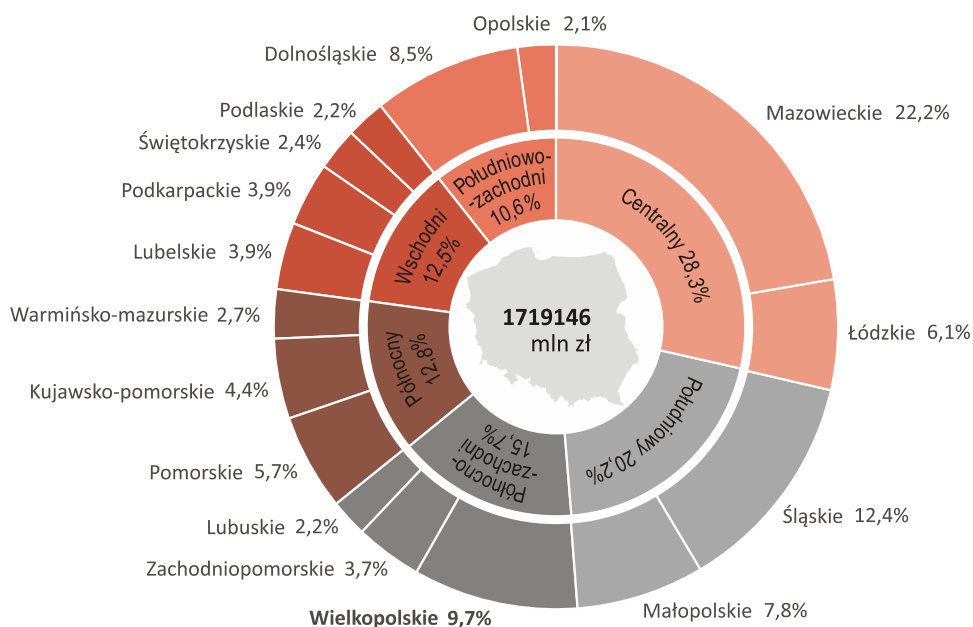

Produkt krajowy brutto w województwie wielkopolskim w 2014 r.

W roku 2014 wartość wytworzonego w Polsce **produktu krajowego brutto (PKB)** wyniosła 1719146 mln zł w cenach bieżących i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 3,8%, a licząc w cenach stałych – o 3,3%. W województwie wielkopolskim wartość PKB kształtowała się na poziomie 166443 mln zł, co w stosunku do 2013 r. oznacza wzrost o 4,2% w cenach bieżących i o 3,9% w cenach stałych. W odniesieniu do roku 2010 realny wzrost wartości PKB (w cenach stałych) w województwie wielkopolskim wyniósł 14,3% i był największy w kraju (w Polsce średni realny wzrost wyniósł w tym czasie 11,7%). Średnie roczne tempo wzrostu wartości PKB w okresie 2010–2014 w województwie wielkopolskim kształtowało się na poziomie 3,4% (w cenach stałych) wobec 2,8% przeciętnie w kraju i 1,1% w województwie świętokrzyskim.

Ryc. 1. **UDZIAŁ REGIONÓW I WOJEWÓDZTW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W 2014 R.**

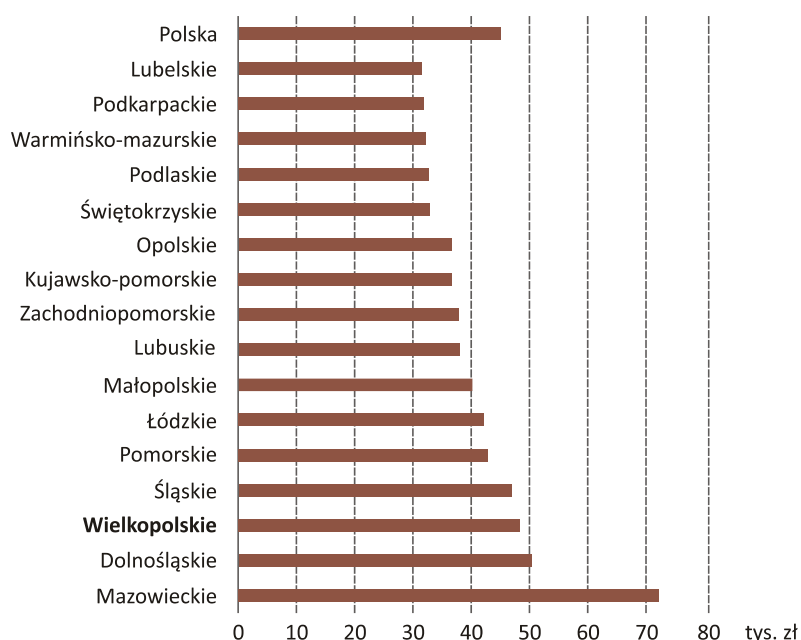

Charakterystyczną cechą polskiej gospodarki jest silna koncentracja generowania produktu krajowego brutto w kilku regionach. Ponad 60% PKB powstaje w pięciu województwach, skupiających na swym obszarze 54,5% ogółu pracujących w gospodarce narodowej. Od lat zdecydowanie przoduje województwo mazowieckie, gdzie w 2014 r. wygenerowano 22,2% PKB (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem). Drugie miejsce – z udziałem 12,4% (tak samo jak w 2013 r.) – zajmuje województwo śląskie.

Wielkopolskie, gdzie w 2014 r. wytworzono 9,7% krajowej wielkości PKB (9,6% w 2013 r.), utrzymuje się na miejscu 3., wyprzedzając m.in. województwa dolnośląskie (8,5%, podobnie jak w 2013 r.) i małopolskie (7,8% wobec 7,7% przed rokiem).

Jednym z podstawowych mierników wykorzystywanych do określania rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu jest wielkość **produktu krajowego brutto przeliczona na 1 mieszkańca**. W 2014 r. przeciętny poziom tego wskaźnika dla kraju wyniósł 44672 zł, tj. więcej niż w poprzednim roku o 3,8% – licząc w cenach bieżących i o 3,3% – w cenach stałych. Podobnie jak w poprzednich latach, w 2014 r. wielkopolskie było jednym z czterech województw, gdzie PKB na 1 mieszkańca przekroczył poziom wskaźnika liczonego dla całego kraju (o 7,4%; w mazowieckim o 60,5%; w dolnośląskim o 11,9%; w śląskim o 4,0%). W województwie wielkopolskim wartość PKB na 1 mieszkańca w stosunku do roku 2013 zwiększyła się o 4,0% w cenach bieżących, a o 3,7% w cenach stałych, osiągając poziom 47974 zł. W relacji do roku 2010 realny wzrost tego wskaźnika w województwie wielkopolskim wyniósł 13,3% (najwięcej w kraju), przy wzroście w skali całego kraju – 11,7%.

Ryc. 2. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.**

Produkt krajowy brutto, który opisuje wyniki działalności gospodarczej wszystkich podmiotów gospodarki narodowej, równa się sumie **wartości dodanej brutto (WDB)**, czyli wartości nowo wytworzonej przez wszystkie jednostki instytucjonalne (w cenach bazowych), skorygowanej na poziomie gospodarki narodowej ogółem o podatki od produktów i dotacje do nich.

W 2014 r. w skali całego kraju wytworzono wartość dodaną brutto w kwocie 1525242 mln zł, tj. o 3,7% więcej niż przed rokiem. WDB wygenerowana w tym czasie w województwie wielkopolskim wyniosła 147670 mln zł (o 4,1% więcej niż w 2013 r.), co stanowiło 9,7% wielkości krajowej (o 0,1 p.proc. więcej niż w 2013 r.) i wśród pozostałych województw lokowało wielkopolskie na miejscu 3.

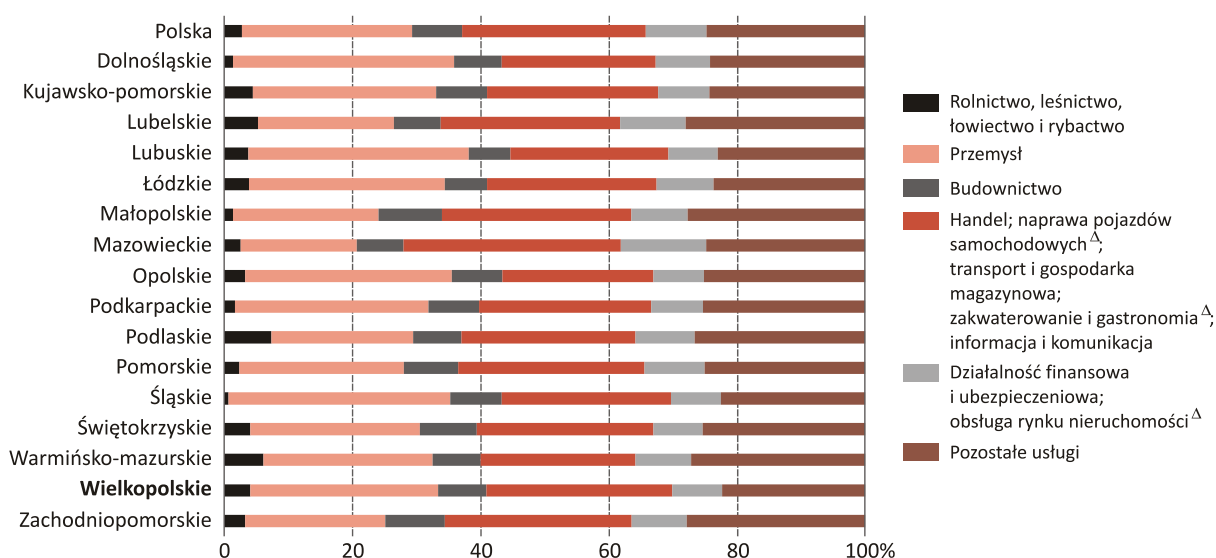
Województwo wielkopolskie zajmuje wysoką pozycję również w procesie tworzenia wartości dodanej brutto rozpatrywanej oddzielnie dla poszczególnych grup rodzajów działalności¹.

¹ W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy następujących sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości. W tablicy i na wykresach zastosowane skróty oznaczono znakiem „Δ”.

W większości województw największą część wartości dodanej brutto generują jednostki przemysłowe oraz jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji. Najmniejszy pozostaje udział jednostek związanych z rolnictwem.

W skali całego kraju największą część WDB wygenerowały jednostki z sekcji: **handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja**. W 2014 r. było to 28,6% wobec 29,5% rok wcześniej. Sekcje te przodowały w generowaniu WDB siedmiu województw, przy czym największy udział miały w mazowieckim (33,9% WDB województwa), małopolskim (29,6%) i zachodniopomorskim (29,1%). W województwie wielkopolskim w 2014 r. z wymienionych sekcji pochodziło 29,0% wojewódzkiej WDB, tj. o 0,9 p.proc. mniej niż przed rokiem. Udział wielkopolskiego w tworzeniu krajowej WDB dla sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja wyniósł 9,8% (tak samo jak w 2013 r.), co – podobnie jak w poprzednich latach – dawało 3. miejsce w kraju po województwach mazowieckim (26,3%) i śląskim (11,5%).

Ryc. 3. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI I WOJEWÓDZTW W 2014 R.**

Drugie miejsce pod względem udziału w tworzeniu krajowej WDB w Polsce zajmują jednostki **przemysłowe** (tj. z sekcji: górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja). W 2014 r. wygenerowały one średnio 26,5% WDB (o 0,5 p.proc. więcej niż przed rokiem). W wielkopolskim udział jednostek przemysłowych w tworzeniu wojewódzkiej WDB wyniósł 29,3% (wobec 28,5% przed rokiem). Przemysł dominował jeszcze w siedmiu województwach: śląskim (34,6% wojewódzkiej WDB), dolnośląskim (34,5%), lubuskim (34,4%), opolskim (32,3%), łódzkim (30,5%), podkarpackim (30,2%) i kujawsko-pomorskim (28,6%). W skali całego kraju wielkopolskie jednostki przemysłowe wygenerowały 10,7% (o 0,1 p.proc. więcej niż w 2013 r.) WDB przemysłu. Podobnie jak w poprzednich latach, zapewniało to wielkopolskiemu 4. pozycję w kraju po województwach: śląskim (16,2%), mazowieckim (15,1%) i dolnośląskim (11,0%).

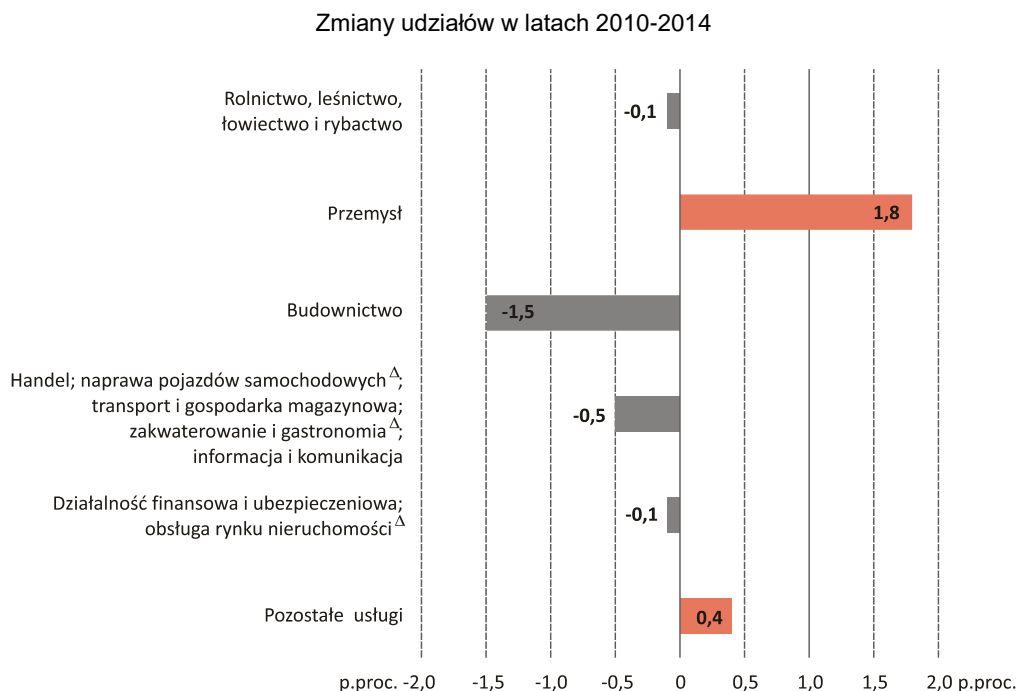
Udział w tworzeniu krajowej WDB jednostek z grupy tzw. **pozostałych usług** (obejmujących sekcje: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, administrowanie i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, pozostała działalność usługowa, a także gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) w 2014 r. kształtował się na poziomie 24,7%, tak samo jak przed rokiem. Sekcje te dominowały w generowaniu WDB województwa warmińsko-mazurskiego (27,1%). Wprawdzie w województwach: lubelskim, małopolskim i zachodniopomorskim udział tych sekcji był większy, jednak w tworzeniu WDB województwa nie miały tam one decydującego znaczenia. W wielkopolskim jednostki prowadzące działalność w ramach tzw. pozostałych usług w 2014 r. wytworzyły 22,3% WDB województwa (w 2013 r. 22,2%), a udział tego regionu w tworzeniu krajowej WDB tej grupy sekcji utrzymał się na poziomie 8,7%, podobnie jak w województwie małopolskim. Więcej wygenerowały tylko województwa mazowieckie (22,3%) i śląskie (11,3%).

Jednostki zajmujące się **działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz obsługą rynku nieruchomości** w 2014 r. wypracowały 9,5% krajowej WDB, tj. o 0,3 p.proc. więcej niż przed rokiem. Na poziomie zbliżonym do krajowego kształtował się udział tych sekcji w tworzeniu WDB województw pomorskiego (9,4%) oraz podlaskiego (9,2%). Większe znaczenie wymienione sekcje miały w generowaniu WDB w województwach mazowieckim (gdzie ich udział wyniósł 13,3%) oraz lubelskim (10,2%). W województwie wielkopolskim jednostki z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości wygenerowały 7,8% WDB województwa (o 0,3 p.proc. więcej niż w 2013 r.). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu krajowej wielkości WDB sekcji finansowych w 2014 r. wyniósł 7,9% (podobnie jak w poprzednich latach), co zapewniało 3. pozycję po województwach mazowieckim (31,0%) i śląskim (10,2%).

Udział jednostek budowlanych w krajowej WDB w 2014 r. kształtował się na poziomie 7,8% (wobec 7,6% w 2013 r.). Większy wkład niż przeciętnie w kraju jednostki sekcji **budownictwo** miały m.in. w województwach: małopolskim (gdzie w 2014 r. wygenerowały 9,9% WDB województwa), zachodniopomorskim (9,3%), świętokrzyskim (8,9%) oraz pomorskim (8,5%). W województwie wielkopolskim udział tej sekcji kształtował się na poziomie niższym od krajowego i wyniósł 7,5% (w 2013 r. 7,4%). Wkład województwa wielkopolskiego w tworzenie krajowej wielkości WDB sekcji budownictwo kształtował się na poziomie 9,3% (wobec 9,4 przed rokiem), zapewniającym mu 4. lokatę po województwach: mazowieckim (20,8%), śląskim (12,7%) i małopolskim (9,8%).

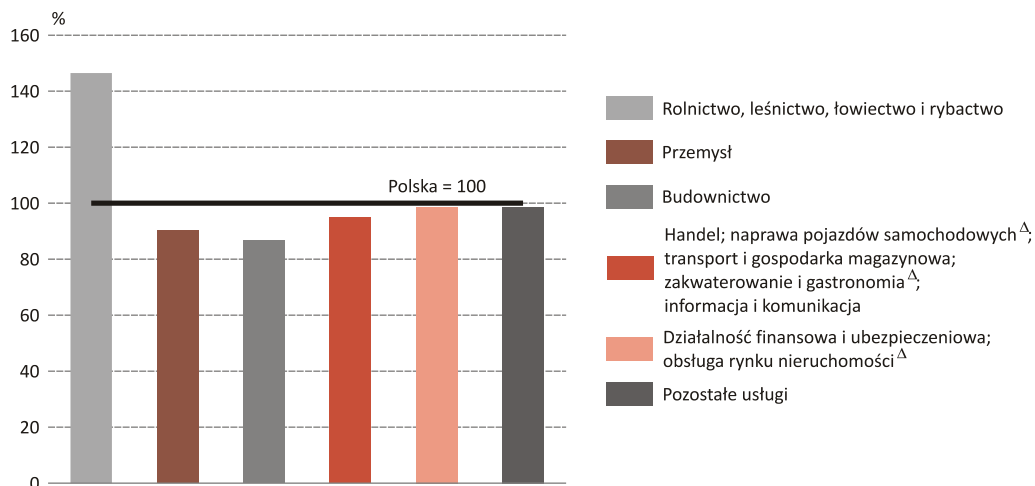
Najmniejszy udział w tworzeniu WDB mają jednostki **rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa**. W 2014 r. w skali kraju wygenerowały one tylko 2,8% WDB (3,1% w 2013 r.). W 10 województwach udział był większy niż przeciętnie w kraju, ale największe znaczenie jednostki rolnicze odgrywały w tworzeniu WDB województw: podlaskiego (7,4%), warmińsko-mazurskiego (6,1%) i lubelskiego (5,3%). Udział rolnictwa w generowaniu WDB województwa wielkopolskiego w 2014 r. wyniósł 4,1% (wobec 4,4% w poprzednim roku). W skali całego kraju województwo wielkopolskie wypracowało 13,8% WDB rolnictwa (13,6% w 2013 r.), plasując się pod tym względem, podobnie jak w poprzednich latach, na 2. miejscu za województwem mazowieckim (20,6%).

Ryc. 4. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**

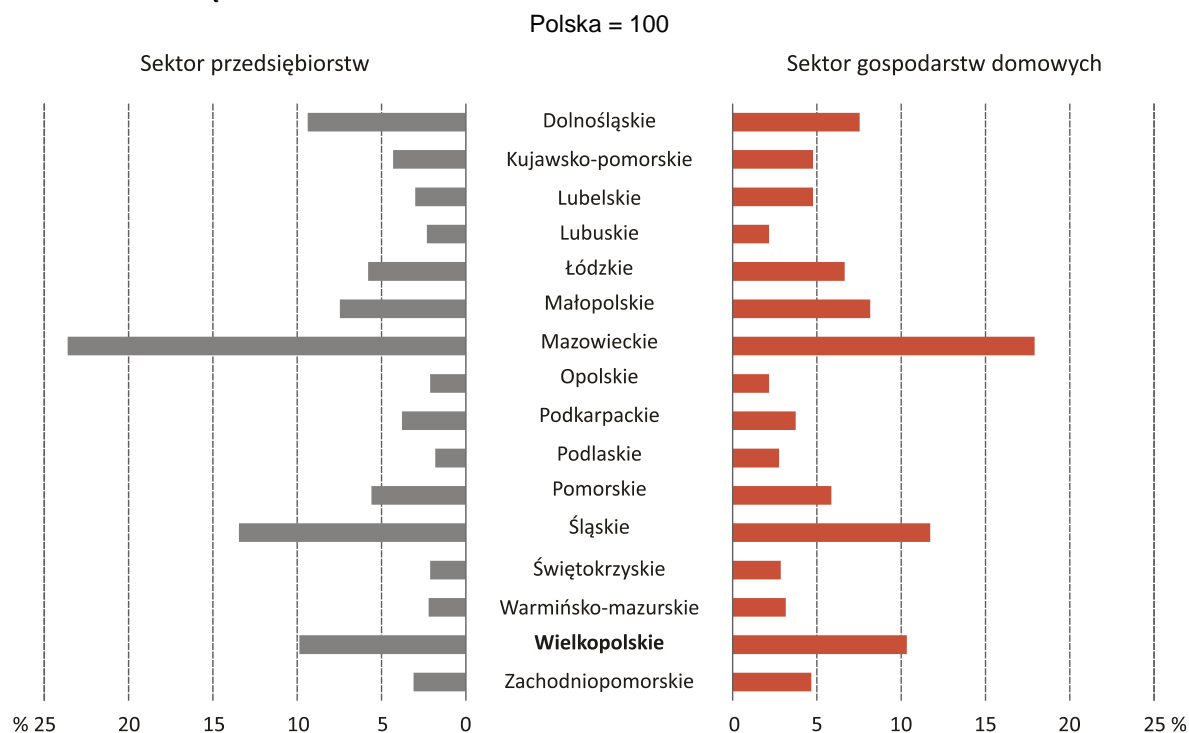
Dokonując przeliczenia **wartości dodanej brutto na 1 pracującego** w gospodarce narodowej, określiła się poziom wydajności pracy. W 2014 r. wskaźnik ten wyniósł dla Polski 109921 zł i był o 2,6% wyższy od uzyskanego w poprzednim roku. Tylko w pięciu województwach (mazowieckim, dolnośląskim, pomorskim, śląskim i zachodniopomorskim) odnotowano wydajność lepszą od średniej krajowej. W województwie wielkopolskim wartość dodana brutto przeliczona na 1 pracującego wyniosła w tym czasie 106816 zł, tj. o 2,3% więcej niż w 2013 r., ale o 2,8% mniej niż w kraju (w poprzednim roku dystans do średniej krajowej wynosił 2,5%). Biorąc pod uwagę różne obszary działalności gospodarczej, należy stwierdzić, że tak jak w poprzednich latach, w roku 2014 w województwie wielkopolskim poziom krajowy przekroczył jedynie wskaźnik wydajności pracy w rolnictwie (o 47,2% wyżej niż przeciętnie w kraju). Natomiast największy dystans od wielkości krajowej dzielił tu wskaźniki liczone dla budownictwa (o 12,8% niżej niż w kraju) oraz przemysłu (o 9,3% niżej).

Ryc. 5. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2014 R.**

W ujęciu sektorów instytucjonalnych, w tworzeniu wartości dodanej brutto dominującą rolę odgrywa **sektor przedsiębiorstw niefinansowych**. W 2014 r. pochodziło z niego 51,2% ogólnej kwoty WDB w kraju (50,9% w 2013 r.) oraz 52,5% w województwie wielkopolskim (51,8% w 2013 r.). Udział województwa wielkopolskiego w krajowej WDB sektora przedsiębiorstw niefinansowych wyniósł 9,9% (wobec 9,8% przed rokiem). Większy wkład miały tylko dwa województwa – mazowieckie (23,7%) i śląskie (13,5%).

Ryc. 6. **UDZIAŁ WOJEWÓDZTW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO SEKTORA PRZEDSIĘBIORSTW I SEKTORA GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2014 R.**

Udział **sektora instytucji rządowych i samorządowych** w tworzeniu krajowej wartości dodanej brutto w 2014 r. wyniósł 14,5%, tj. o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim znaczenie tego sektora było mniejsze niż przeciętnie w Polsce i kształtowało się na poziomie 12,5% (podobnie jak w 2013 r.), ale udział tego regionu w generowaniu WDB sektora instytucji rządowych i samorządowych był stosunkowo duży i wyniósł 8,3% (w poprzednim roku 8,4%), co stanowiło 4. wielkość w kraju po województwach: mazowieckim (18,3%), śląskim (10,9%) i małopolskim (8,6%).

Sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek (w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie i poza nim z liczbą pracujących do 9) oraz osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł, w 2014 r. wytworzył 29,2% WDB w kraju (29,9% w 2013 r.) i 31,4% WDB w województwie wielkopolskim (32,3% w 2013 r.). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu WDB całego sektora gospodarstw domowych wyniósł 10,4% (podobnie jak przed rokiem), co lokowało ten region na 3. miejscu po województwach mazowieckim (18,0%) i śląskim (11,8%).

Wartość dodana brutto, która mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej jednostek instytucjonalnych, w rachunku produkcji stanowi pozycję bilansującą i jest obliczana jako różnica między produkcją globalną a zużyciem pośrednim. Produkcja globalna wyceniana jest w cenach bazowych lub według kosztów produkcji, zużycie pośrednie w cenach nabycia, a wartość dodana brutto wyrażona jest w cenach bazowych.

W 2014 r. **produkcja globalna** (określona jako wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne) zamknęła się kwotą 3475556 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 2,5%. Wartość produkcji globalnej wytworzonej w województwie wielkopolskim wyniosła w tym czasie 344386 mln zł, czyli o 3,1% więcej niż w 2013 r. Udział województwa wielkopolskiego w wielkości krajowej utrzymał się na poziomie 9,9%.

Zużycie pośrednie, czyli wartość wyrobów i usług zużytych w procesie produkcji, w 2014 r. wyceńono w Polsce na 1950314 mln zł, tj. o 1,6% wyżej niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim jego wartość wyniosła 196716 mln zł, tj. o 2,4% więcej niż w 2013 r. i stanowiła 10,1% wielkości krajowej (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem).

W rachunku tworzenia dochodów, który przedstawia powstawanie dochodów bezpośrednio związanych z procesem produkcji, wartość dodana brutto występuje po stronie przychodów, natomiast rozchodem są koszty związane z zatrudnieniem, pozostałe podatki związane z produkcją, pomniejszone o pozostałe dotacje związane z produkcją oraz saldo podatków od produktów i dotacji do nich. Pozycję bilansującą w rachunku tworzenia dochodów stanowi **nadwyżka operacyjna brutto**.

W 2014 r. koszty związane z zatrudnieniem w kraju wzrosły o 4,5% w stosunku do poprzedniego roku, a ich udział w wielkości WDB wyniósł 42,4% (o 0,3 p.proc. więcej niż przed rokiem). W województwie wielkopolskim koszty związane z zatrudnieniem stanowiły 40,6% WDB (o 0,4 p.proc. więcej niż w 2013 r.), a ich wartość w ciągu roku zwiększyła się o 5,1%.

Nadwyżka operacyjna brutto, oznaczająca nadwyżkę lub deficyt powstałe w wyniku procesu produkcji, przed uwzględnieniem dochodów z tytułu własności, w 2014 r. w kraju wyniosła 877448 mln zł i była o 3,1% większa niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim roczny przyrost wyniósł 3,7%, a nadwyżka operacyjna zamknęła się tu kwotą 88183 mln zł. Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu wielkości krajowej nadwyżki operacyjnej brutto utrzymał się na poziomie 10,0%. Większy wkład miały tylko województwa mazowieckie (22,4%) i śląskie (11,5%).

Transakcje opisujące przepływy dochodów powstałych w procesie produkcji między sektorami instytucjonalnymi obrazują rachunki pierwotnego i wtórnego podziału dochodów. Na poziomie regionalnym rachunki podziału dochodów zestawiane są wyłącznie dla sektora gospodarstw domowych. Podstawowymi funkcjami jednostek instytucjonalnych tworzących sektor gospodarstw domowych są konsumpcja i dostarczanie siły roboczej, a w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej – również wytwarzanie produktów (wyrobów i usług niefinansowych). Nadwyżka operacyjna brutto, uzyskana w procesie produkcji i tworzenia dochodów, w sektorze gospodarstw domowych ma charakter dochodu mieszanego. Dochód ten zawiera w sobie elementy wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez właściciela czy też innych członków gospodarstwa domowego, które nie mogą być osobno określone w sposób wiarygodny i oddzielone od zysku właściciela lub przedsiębiorcy. Dochód mieszany brutto, powiększony o dochody związane z pracą najemną (tj. wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców) oraz dochody z tytułu własności – tworzą dochody pierwotne brutto

W 2014 r. **dochody pierwotne brutto gospodarstw domowych** w Polsce wyniosły 1107481 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 2,9%. W województwie wielkopolskim przyrost był większy i wyniósł 4,3%, a dochody pierwotne zamknęły się tu sumą 106567 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dało to kwotę 30716 zł, tj. o 4,2% większą niż w 2013 r. i o 6,7% większą niż przeciętnie w kraju. Poziom średniej krajowej (28778 zł na 1 mieszkańca) przekroczyły jeszcze trzy województwa: mazowieckie (o 40,8%), śląskie (o 5,3%) i dolnośląskie (o 5,1%). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu dochodów pierwotnych brutto w całym sektorze gospodarstw domowych w 2014 r. wyniósł 9,6% (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem). Większy udział miały tylko województwa mazowieckie (19,5%) i śląskie (12,6%).

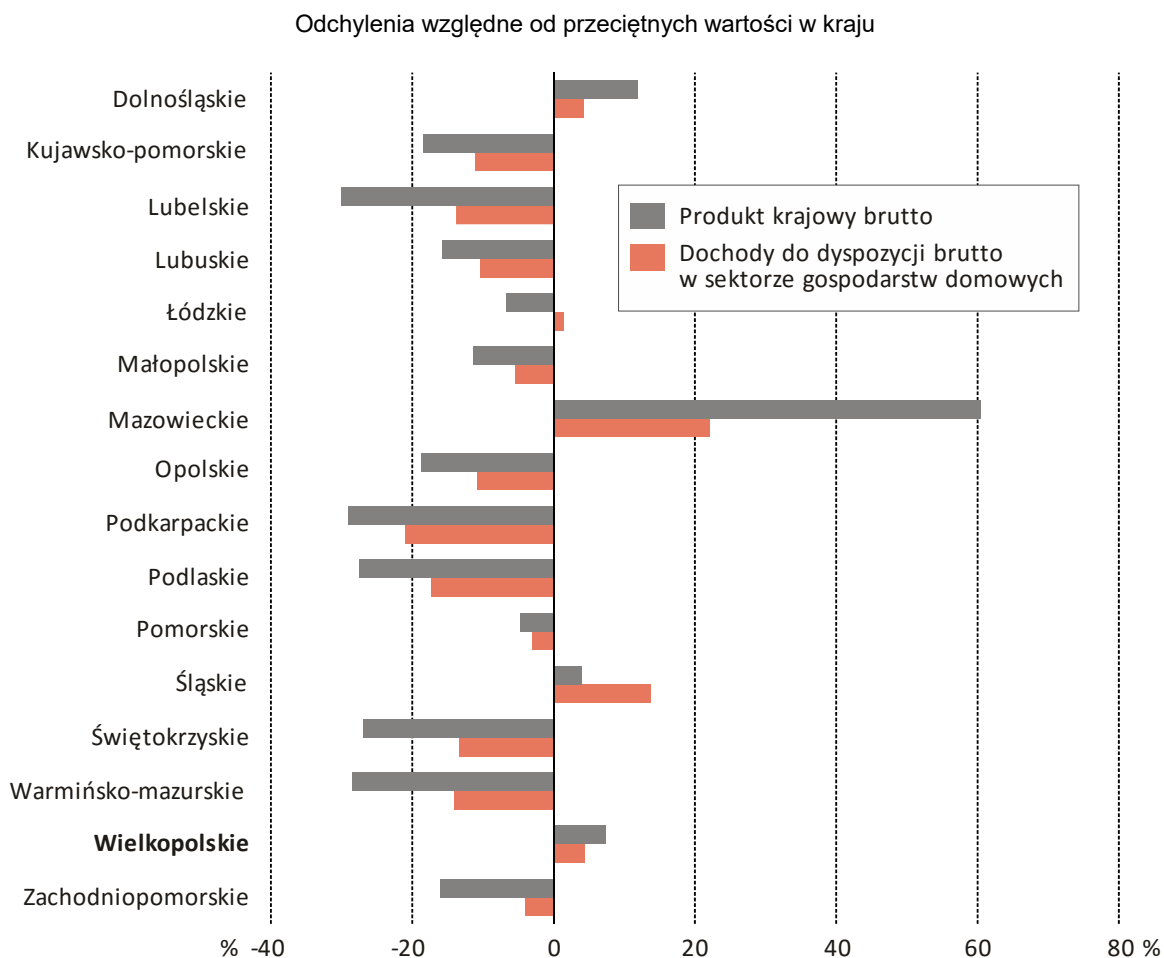
W wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące powstają **dochody do dyspozycji brutto**. W sektorze gospodarstw domowych mierzony ten określa materialny poziom życia ludności.

W 2014 r. dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w Polsce zamknęły się kwotą 1032218 mln zł, co w porównaniu z poprzednim rokiem oznacza wzrost o 2,5% tak w cenach bieżących, jak i w cenach stałych. W województwie wielkopolskim dochody do dyspozycji brutto wyniosły w tym czasie 97124 mln zł i w stosunku do 2013 r. zwiększyły się o 3,2%, licząc w cenach bieżących oraz o 3,0%, biorąc pod uwagę ceny stałe. W odniesieniu do roku 2010 realny wzrost wartości dochodów do dyspozycji brutto w województwie wielkopolskim wyniósł 5,1% wobec 5,5% w kraju.

W 2014 r. **nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych, w przeliczeniu na 1 mieszkańca**, w kraju wyniosły 26822 zł, tj. o 2,5% więcej niż w poprzednim roku, a w województwie wielkopolskim 27994 zł, czyli o 3,0% więcej niż w 2013 r. i o 4,4% więcej niż przeciętnie w Polsce. Poziom średniej krajowej przekroczyły jeszcze cztery województwa: mazowieckie (o 22,1%), śląskie (o 13,3%), dolnośląskie (o 4,3%) i łódzkie (o 1,8%).

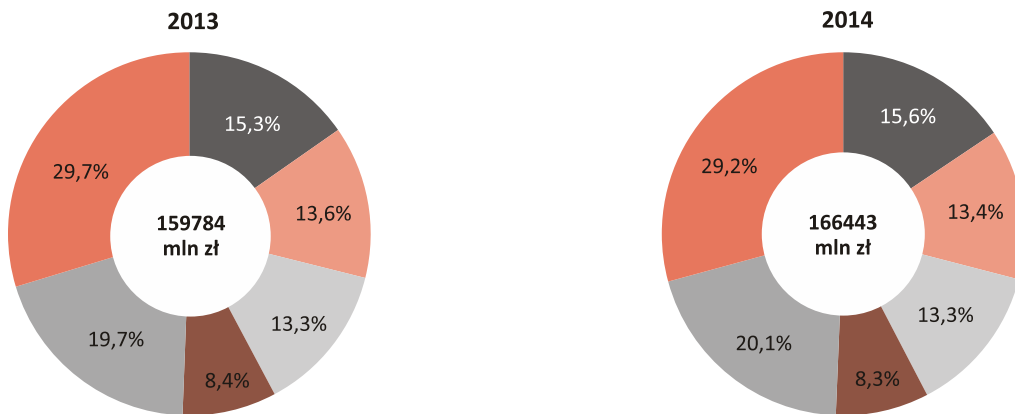
Wysoką pozycję województwa wielkopolskiego wśród pozostałych województw pod względem materialnego poziomu życia ludności (mierzonego kwotą nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca) oraz stopnia rozwoju gospodarczego regionu (określonego wartością PKB przypadającą na 1 mieszkańca) ilustruje wykres:

Ryc. 7. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO ORAZ NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.**

Obserwując kształtowanie się podstawowych kategorii makroekonomicznych w układzie podregionów, należy stwierdzić, że w tworzeniu PKB województwa wielkopolskiego największy udział ma miasto Poznań. W roku 2014 podregion ten wygenerował 29,2% wartości PKB województwa (wobec 29,7% w 2013 r.), co w ujęciu nominalnym zamknęło się kwotą 48664 mln zł. Udział Poznania w tworzeniu krajowego PKB wyniósł 2,8% (o 0,1 p.proc. mniej niż przed rokiem), co podobnie jak w poprzednich latach lokowało ten podregion na 3. miejscu w kraju za m. st. Warszawą (13,2%) i Krakowem (3,2%).

Ryc. 8. UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Podregiony:

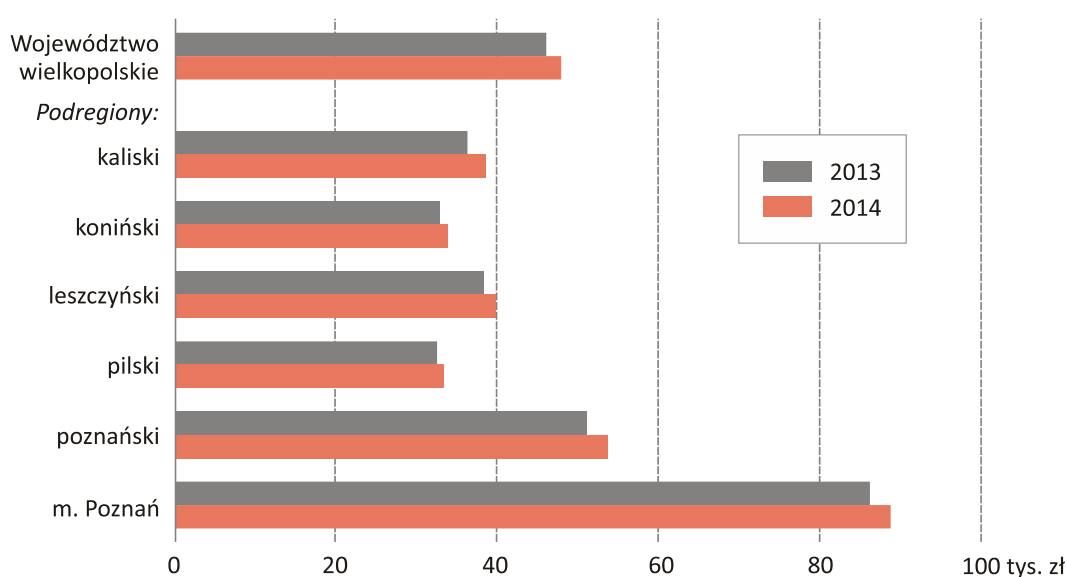
kaliski koniński leszczyński pilski poznański m. Poznań

Ryc. 9. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2014 R. (ceny bieżące)

Poziom PKB na 1 mieszkańca obserwowany w przekroju województw cechuje stosunkowo duże zróżnicowanie. Najniższy poziom tego miernika odnotowany w 2014 r. w województwie lubelskim stanowił 43,5% jego wartości w województwie mazowieckim, a wskaźnik dyspersji PKB na 1 mieszkańca² obliczony na poziomie województw dla Polski w 2014 r. wyniósł 20,8%. Znacznie większym zróżnicowaniem niż w przekroju województw charakteryzuje się poziom tego miernika w ujęciu podregionów. W 2014 r. wskaźnik dyspersji PKB na 1 mieszkańca obliczony na poziomie podregionów dla Polski wyniósł 34,0%, ale duże zróżnicowanie obserwowano również w ramach poszczególnych województw. Najbardziej wyróżniały się pod tym względem podregiony województwa mazowieckiego, gdzie wskaźnik dyspersji PKB na 1 mieszkańca wyniósł 53,7% wobec zaledwie 0,6% w województwie lubuskim. W podregionach województwa wielkopolskiego zróżnicowanie było zbliżone do poziomu krajowego, a wskaźnik dyspersji kształtował się tu na poziomie 31,2%.

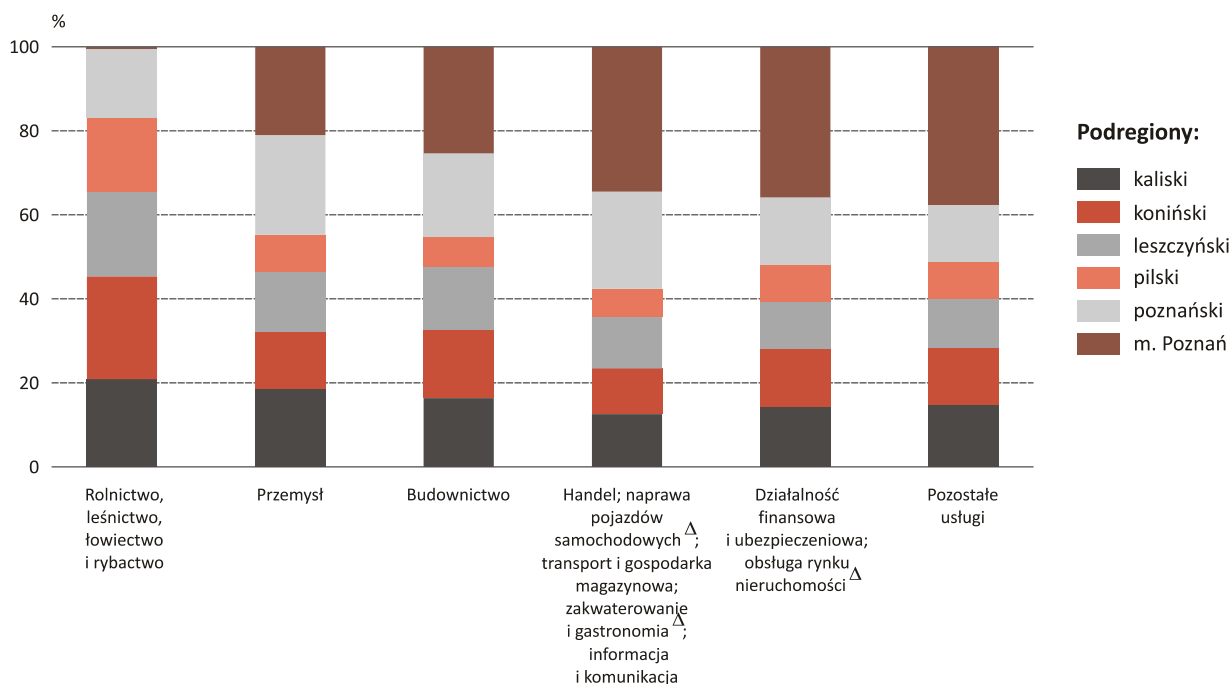
Ryc. 10. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG PODREGIONÓW**

Wartość PKB przeliczona na 1 mieszkańca Poznania w 2014 r. wyniosła 88994 zł (o 3,0% więcej niż przed rokiem), osiągając poziom o 85,5% wyższy od średniej wojewódzkiej (47974 zł) i prawie 2-krotnie wyższy od średniej krajowej (44672 zł). Na liście wszystkich podregionów w kraju wskaźnik ten lokował Poznań, podobnie jak w poprzednich latach, na 2. miejscu za m. st. Warszawą (131026 zł). W drugim pod względem udziału w tworzeniu PKB województwa wielkopolskiego podregionie poznańskim, wartość PKB na 1 mieszkańca wyniosła 53771 zł, co plasowało go na 13. miejscu w kraju.

² Wskaźniki dyspersji (miary zróżnicowania) regionalnego PKB na 1 mieszkańca na poziomie podregionów/województw zostały obliczone jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla podregionów danego województwa/województw a wojewódzką/krajową wartością PKB na 1 mieszkańca, ważonych udziałem liczby ludności poszczególnych podregionów w województwie/województw, wyrażona w procentach wojewódzkiego/krajowego PKB na 1 mieszkańca.

Ryc. 11. UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2014 R.

W 2014 r. wartość dodana brutto wytworzona w Poznaniu – najsilniejszym gospodarczo podregionie województwa wielkopolskiego – wyniosła 43176 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła o 2,5%. Kwota ta stanowiła 29,2% WDB województwa i 2,8% WDB kraju (w 2013 r. odpowiednio 29,7% i 2,9%). W tworzeniu WDB województwa wielkopolskiego znaczny udział (20,1%; przed rokiem 19,7%) miał także podregion poznański. Od lat w tych dwóch podregionach powstaje blisko połowa WDB województwa wielkopolskiego.

Znaczenie podregionów województwa wielkopolskiego w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtuje się różnie w poszczególnych sektorach ekonomicznych, wyznaczonych według rodzaju działalności. W generowaniu WDB rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa największy udział mają podregiony koniński, kaliski i leszczyński, które w 2014 r., podobnie jak w poprzednich latach, wytworzyły odpowiednio: 24,5%, 20,9% i 20,0% WDB rolnictwa w województwie wielkopolskim. W tworzeniu WDB przemysłu oraz budownictwa niezmiennie dominują podregiony poznański (23,8% i 20,0% wobec 23,6% i 19,8% w 2013 r.) oraz m. Poznań (21,0% i 25,3% wobec 21,3% i 27,1% przed rokiem). Poznań generuje też największą część WDB pozostałych grup rodzajów działalności. W tworzeniu WDB województwa sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja udział Poznania w 2014 r. wyniósł 34,4% (przed rokiem 35,5%), w działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz obsłudze rynku nieruchomości osiągnął 35,9% WDB województwa (w 2013 r. 35,1%), a dla tzw. pozostałych usług kształtował się na poziomie 37,7% (przed rokiem 37,5%).

Wartość dodana brutto w województwie wielkopolskim według rodzajów działalności i podregionów w 2014 r.

PODREGIONY	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł		Budownic- two	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowa- nie i gastro- nomia ^Δ ; informacja i komuni- kacja	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	Pozostałe usługi
		razem	w tym przetwórstwo przemysłowe				
podregion=100							
Kaliski	5,4	35,1	31,9	7,9	23,4	7,1	21,1
Koniński.....	7,4	29,6	21,9	9,0	23,4	8,1	22,4
Leszczyński	6,1	31,6	29,2	8,6	27,4	6,6	19,7
Piłski.....	8,7	30,6	26,4	6,3	22,9	8,1	23,4
Poznański.....	3,3	34,6	32,9	7,5	33,4	6,2	14,9
M. Poznań	0,1	21,0	15,7	6,5	34,2	9,6	28,7

Struktura WDB ze względu na rodzaj działalności we wszystkich podregionach województwa wielkopolskiego kształtowała się podobnie. W 2014 r. najbardziej wyrównane były udziały jednostek związanych z budownictwem (między 9,0% w podregionie konińskim a 6,3% w piłskim), a także jednostek z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości (między 9,6% w Poznaniu a 6,2% w podregionie poznańskim). Największa różnica, podobnie jak w poprzednich latach, dotyczyła natomiast przetwórstwa przemysłowego; w Poznaniu udział tej sekcji w tworzeniu WDB podregionu w 2014 r. wyniósł 15,7%, podczas gdy w podregionie poznańskim kształtował się na poziomie 32,9%.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

Opracowanie: Dział Opracowań Zbiorczych Wielkopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Poznaniu, na podstawie publikacji: *Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2014 r.*, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2016 r. W niniejszej publikacji znaleźć można wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych, uwagi metodyczne oraz definicje podstawowych pojęć.